

- протягом зміни водієм було залито – 20 л (K_z);
- пробіг автомобіля за зміну (S) – 140 км;
- базова лінійна норма витрати палива (H_s) – 7,2 л/100 км;

K_m – коригуючий коефіцієнт за роботу в міських умовах, м. Київ (K_z) – 15 %.

Коригуючий коефіцієнт за роботу в холодну пору року не застосовується, оскільки 31 січня денна температура за даними Гідрометцентру становила +2 °С;

Витрата пального за зміну за нормою становить (Q_n):

$$0,01 \times 7,2 \text{ л} \times 140 \text{ км} (1 + 0,01 \times 15) = 11,6 \text{ л}.$$

Залишок пального в баку автомобіля, розрахований за нормою, на момент закінчення зміни:

$$Z_k = 5,00 \text{ л} + 20 \text{ л} - 11,60 \text{ л} = 13,40 \text{ л}.$$

Фактичний залишок пального в баку автомобіля на закінчення зміни за даними вимірювальних приладів автомобіля – 12 л.

Економія пального – +1,40 л.

Накопичення даних про витрату пального за нормами і фактично на пробіг відображають у місячній відомості обліку витрати пального.

Зауважимо, що перевитрати чи економію пального за місяць розраховують за даними місячної відомості обліку витрати пального.

ВИСНОВКИ

Залишки бензину, що залишився на кінець місяця в баку автомобіля, розраховують та списують на підставі даних подорожнього листа та первинних документів обліку з урахуванням Норм № 43.

Олена КОРОВСЬКА, редактор

СЛУЖБОВЕ АВТО: ПДВ-НЮАНСИ В ЗАПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

Оподаткування операцій, пов'язаних з використанням автомобілів в установі, завжди викликає багато запитань. Відповіді на деякі з них ми підготували за матеріалами Загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу ДФС (далі – ЗІР).

Під час проведення інвентаризації в бюджетній установі виявлено в гаражі неоприбутковані запасні частини до автомобіля. Прийнято рішення оприбуткувати ці запчастини як надлишки товарно-матеріальних цінностей (далі – ТМЦ). Установа є платником ПДВ. Чи буде операція з оприбуткування надлишків ТМЦ об'єктом обкладення ПДВ?

Ні, не буде. Пояснимо чому, користуючись роз'ясненням із ЗІР (категорія 101.04).

Об'єктом обкладення ПДВ є операції платників

податку з постачання товарів та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України (далі – МТУ) (п. 185.1 Податкового кодексу, далі – ПК).

Постачання товарів – це будь-яке передання права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду (пп. 14.1.191 ПК).

Отже, операція з оприбуткування надлишків ТМЦ не відповідає визначенню терміна «постачання товарів» і не підпадає під об'єкт обкладення ПДВ.

Чи виникає об'єкт обкладення ПДВ у разі передання головною організацією (платником ПДВ) відокремленому підрозділу (філії) автомобіля і паливно-мастильних матеріалів для використання в господарській діяльності такого підрозділу?

Ні, об'єкт обкладення ПДВ у цій ситуації **не виникає**. Це випливає з роз'яснень, наданих у ЗІР (категорія 101.04).

Відповідно до п. 3 ст. 95 Цивільного кодексу (далі – ЦК) філії та представництва не є юрособами. Вони наділяються майном юрособи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

Оскільки відокремлений підрозділ (філія) не є юрособою, а також відповідно до пп. 14.1.139 ПК не є суб'єктом господарювання, то немає підстав для реєстрації такої філії або відокремленого підрозділу як платника ПДВ відповідно до ст. 180 ПК.

Об'єктом обкладення ПДВ згідно з пп. «а» та «б» п. 185.1 ПК є операції платників податку з поста-

чання товарів та послуг, місце постачання яких розташоване на МТУ, визначене за ст. 186 ПК.

Ураховуючи, що в межах юридичної особи право власності не змінюється, операція з передання для виробничого використання товарів, зокрема автомобіля як основного засобу (далі – ОЗ) і ПММ як ТМЦ у межах балансу платника податку (головної організації), не підлягає обкладенню ПДВ.

Водночас таке передання від однієї філії до іншої чи від головної організації до однієї з філій або, навпаки, від однієї з філій до головної організації не підлягатиме обкладенню ПДВ за умови, що головна організація є зареєстрованим платником ПДВ і здійснює облік своєї госпдіяльності та госпдіяльності філії або відокремленого підрозділу як одного платника ПДВ.

Комунальним підприємством придбано ПММ та автозапчастини за КЕКВ 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)». Підприємство є платником ПДВ. Чи може воно віднести до складу податкового кредиту суми ПДВ, сплачені для придбання таких активів?

Так, може. Детальне роз'яснення з цього приводу надано в ЗІР (категорія 101.13).

Згідно з п. 198.1 ПК до податкового кредиту відносяться суми податку, сплачені/нараховані у разі здійснення операцій, зокрема, із придбання або виготовлення товарів та послуг.

Водночас відповідно до п. 198.3 ПК податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником за ставкою, установлену п. 193.1 ПК (20 %, 0 %, 7 %), протягом такого звітного періоду у зв'язку із придбанням або виготовленням товарів та наданням послуг.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи почали такі товари/послуги та основні фонди використовуватися в опо-

датковуваних операціях у межах провадження госпдіяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Поточні видатки одержувачів бюджетних коштів здійснюються, зокрема, за кодом економічної класифікації видатків бюджету 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)» (п. 1.5 розд. 1 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 12.03.12 р. № 333, далі – Інструкція № 333).

Субсидії – це всі невідплатні поточні виплати підприємствам, які не передбачають компенсації у вигляді спеціально обумовлених виплат або товарів і послуг в обмін на проведені платежі, а також видатки, пов'язані з відшкодуванням

збитків державних підприємств; трансфертні платежі – це невідплатні і безповоротні платежі, які не є придбанням товарів чи послуг, наданням кредиту або виплатою непогашеного боргу (п. 1.6 розд. 1 Інструкції № 333).

Тобто товари (зокрема, ПММ та автозапчастини), придбані за бюджетні кошти, що надійшли платнику податку у вигляді субсидій та поточних трансфертів, вважаються придбаними безпосередньо платником (за умови, що такі кошти

включено до доходів платника податку), і суми ПДВ, сплачені для їх придбання, можуть бути віднесені до податкового кредиту.

Нагадуємо, що підставою для нарахування платником податку – покупцем товарів/послуг сум податку, що відносяться до складу податкового кредиту, відповідно до п. 201.10 ПК є податкова накладна, складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, який здійснює операції з постачання таких товарів/послуг, тобто продавцем.

Бюджетна установа – платник ПДВ придбала за рахунок бюджетних коштів (КЕКВ 3210) автомобіль для використання в господарській діяльності. Чи має вона право віднести до податкового кредиту суму ПДВ, сплачену у зв'язку із придбанням такого автомобіля?

Так, має право. Аргументацію такого висновку знаходимо в Індивідуальній податковій консультації ДФС від 14.08.17 р. № 1596/6/99-99-15-03-02-15/ІПК. Розглянемо її детально.

До складу податкового кредиту відносяться суми податку, сплачені/нараховані у разі здійснення операцій із придбання або виготовлення товарів та послуг (пп. «а» п. 198.1 ПК).

Податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою 20 %, 0 % або 7 % протягом такого звітного періоду, зокрема у зв'язку з придбанням ОЗ (п. 198.3 ПК).

Видатки одержувачів бюджетних коштів здійснюються, зокрема, за КЕКВ бюджету 3210 «Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)» (п. 1.5 Інструкції № 333).

У п. 1.6 Інструкції № 333 визначено, що капітальні трансферти – це невідплатні односторонні платежі органів управління, які не ведуть до виникнення або погашення фінансових вимог. Вони передбачені на придбання капітальних активів, компенсацію втрат, пов'язаних із пошкодженням основного капіталу, або збільшення капіталу

одержувачів бюджетних коштів. До цієї категорії належать також трансфертні платежі підприємствам для покриття збитків, акумульованих ними протягом декількох років або таких, які виникли внаслідок надзвичайних обставин. Капітальними трансфертами вважаються невідплатні, безповоротні платежі, які мають одноразовий і нерегулярний характер як для надавача (донора), так і для їх отримувача (бенефіціара). Кошти, що виділяються з бюджету як капітальні трансферти, мають цільове призначення.

Основні фонди (зокрема, автомобіль), придбані за рахунок бюджетних коштів, що надійшли платнику податку у вигляді капітальних трансфертів, вважаються придбаними безпосередньо платником, і суми ПДВ, сплачені під час їх придбання, можуть бути віднесені до податкового кредиту на підставі податкових накладних, складених та зареєстрованих в ЄРПН постачальниками.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи почали такі основні фонди (автомобіль) використовуватися в оподатковуваних операціях у межах провадження господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Бюджетна установа, зареєстрована платником ПДВ, списує автомобіль за рішенням комісії зі списання майна як не придатний до подальшого використання. Чи потрібно нараховувати ПДВ на балансову (залишкову) вартість такого об'єкта в разі його списання?

Так, потрібно, оскільки, в запитанні зазначено, що установа ліквідує автомобіль за рішенням комісії зі списання, тобто **за своїм самостійним рішенням**.

Звернемося до норм ПК, що регулюють таку ситуацію, та роз'яснення із ЗІР (категорія 101.07).

Якщо основні виробничі або невикористані засоби

ліквідуються за самостійним рішенням платника податку, то така ліквідація для цілей оподаткування розглядається як постачання таких основних виробничих або невиробничих засобів за звичайними цінами, але не нижче балансової вартості на момент ліквідації (п. 189.9 ПК).

Відповідно до пп. 14.1.71 ПК звичайною ціною, зокрема, є ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено ПК. Якщо не доведено зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню ринкових цін.

Чи нараховувати ПДВ на операцію з оприбуткування складових частин авто після його ліквідації?

Роз'яснення з цього питання міститься в ЗІР (категорія 101.07).

Якщо після ліквідації об'єкта ОЗ (зокрема, автомобіля) отримуються складові частини, інші компоненти або відходи, які оприбутковуються для використання в господарській діяльності платника, то на такі операції (оприбуткування) ПДВ не нараховується (п. 189.10 ПК).

А за яких умов на об'єкт ліквідації (автомобіль) не нараховують ПДВ?

Відповідь на це запитання знаходимо в ЗІР (категорія 101.06).

Ліквідація необоротних активів для цілей обкладення ПДВ не розглядається як операція з постачання у разі, якщо:

- ОЗ ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням унаслідок дії обставин непереборної сили;
- ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у тому числі в разі викрадення основних виробничих або невиробничих засобів, що підтверджується відповідно до законодавства, або якщо платник податку подає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основних виробничих або невиробничих засобів у інший спосіб, унаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням.

Документами про знищення, зруйнування, розібрання, викрадення або перетворення основних виробничих або невиробничих засобів у інший спосіб, унаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням, для ці-

Отже, операція установи з ліквідації за її рішенням автомобіля прирівнюється до операції з постачання товарів та відповідно обкладається ПДВ в загальноновстановленому порядку за ставкою 20 %. База обкладення ПДВ за такою операцією визначається згідно з п. 189.9 ПК, а саме за звичайними цінами, але не нижче балансової вартості на момент ліквідації. Нарахування ПДВ у такому разі здійснюється незалежно від того, чи включалась сума ПДВ, сплачена (нарахована) постачальнику під час придбання в нього такого обладнання, до складу податкового кредиту чи ні.

Зверніть увагу: якщо у подальшому платник податку вирішить продати такі активи, то, здійснюючи операції з їх постачання, він має нараховувати податкові зобов'язання у загальному порядку, передбаченому розд. V ПК.

лей застосування платником податку п. 189.9 ПК у разі списання необоротних активів (ОЗ) можуть бути, але не виключно:

- сертифікат Торгово-промислової палати України, який підтверджує факт настання обставин непереборної сили (форс-мажору);
- дані (витяг) з відповідного реєстру про припинення права власності на ОЗ у разі їх повного знищення згідно з порядком, визначеним ст. 349 ЦК;
- заява про кримінальне правопорушення, зареєстрована в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, у разі викрадення ОЗ.

Отже, не нараховувати ПДВ на об'єкт ліквідації (у нашому випадку – автомобіль) ПК дозволяє в разі його знищення, наприклад унаслідок аварії (стихійного лиха) або викрадення (розкрадання). Тобто ліквідація здійснена без згоди власника і такий ОЗ не може використовуватись за первісним призначенням. Факт такого знищення має підтверджуватись крім акта на списання відповідними документами згідно з наведеним переліком.

? Автомобіль, що перебуває на балансі бюджетної установи, пошкоджений унаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Послуги з ремонту автомобіля оплачує страхова компанія шляхом перерахування коштів на рахунок виконавця. Чи може установа включити до податкового кредиту суму ПДВ, нараховану на вартість послуг підприємства СТО, що виконує цей ремонт, адже на кошти страхової компанії ПДВ не нараховують?

Щоб відповісти на це запитання, скористаємося роз'ясненням із ЗІР (категорія 101.13).

Виплата страховою компанією страхових платежів не є об'єктом обкладення ПДВ. Водночас згідно з пп. «б» п. 185.1 ПК об'єктом обкладення ПДВ є послуги з ремонту автомобіля. А тому особа (юрособа), що виконує ремонт автомобіля, відповідно до п. 187.1 ПК на дату, що сталася раніше (отримання страхового платежу в рахунок оплати вартості ремонту автомобіля чи фактичного надання послуг із ремонту автомобіля) визначає податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з договірної вартості ремонту та зобов'язана скласти

та зареєструвати в ЄРПН податкову накладну за такою операцією.

Власник автомобіля (бюджетна установа), отримуючи послуги з ремонту автомобіля, оплата яких здійснюється страховою компанією, відносить до податкового кредиту суму ПДВ за такою операцією (на підставі належним чином складеної та зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної) та в тому самому звітному періоді визначає податкові зобов'язання на підставі п. 198.5 ПК, оскільки платіж за ремонт автомобіля було здійснено не ним, а страховою компанією.

Анна СЕМЕНЕНКО, консультант

СУСПІЛЬНО-КОРИСНІ РОБОТИ ДЛЯ АЛІМЕНТНИКІВ: ОФОРМЛЕННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ, ОПЛАТА

На сторінках нашого видання ми неодноразово звертали увагу на те, що державою посилено захист дітей, які мають право на одержання аліментів (див. «БАЛАНС-БЮДЖЕТ», 2018, № 9, с. 4; № 36, с. 12). На сьогодні законодавство передбачає достатньо жорсткі заходи впливу на осіб, які заборгували зі сплати аліментів. Серед цих заходів – застосування адміністративного стягнення у вигляді суспільно корисної роботи (ст. 24 КУпАП). Як має здійснюватись та оформлюватись виконання таких робіт, розглянемо в цій статті.

? Що є підґрунтям для призначення суспільно корисних робіт?

За визначенням, наданим у ст. 31¹ КУпАП, суспільно корисні роботи полягають у виконанні особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, оплачуваних робіт. Згідно із цією нормою вибір **виду** цих робіт та **перелік об'єктів**, на яких порушники мають їх виконувати, покладено на відповідний ОМС.

Зазначимо, що у главі 31-а КУпАП передбачено, як саме має здійснюватися провадження щодо суспільно корисних робіт. Так, адмінстягнення

у вигляді суспільно корисних робіт накладається на порушника постановою суду, а строк виконання такого адмінстягнення обчислюється в годинах, протягом яких порушник виконує призначену йому роботу.

Детальніше засади, визначені КУпАП стосовно суспільно корисних робіт, прописано в Порядку виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт, виправних робіт та суспільно корисних робіт, затвердженому наказом Мін'юсту від 19.03.13 р. № 474/5 (далі – Порядок № 474/5).